

ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษา
บ้านศรีสองเมือง ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

Development Strategies of Community Activities Based on Theory of Sufficiency Economy :
A Case Study of Ban Sreesongmuang, Chaisathan Sub-District, Sarapee District,
Chiangmai Province.

อภิญา สุขสวัสดิ์¹ และ สมศักดิ์ ศรีสันติสุข¹

Apinya Sooksawad¹ and Somsak Srisontisuk¹

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนากิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา บ้านศรีสองเมือง ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มและการประชุมเชิงปฏิบัติการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย คณะผู้บริหารเทศบาล ปลัดเทศบาล เจ้าหน้าที่ และผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชน จำนวน 34 คน ผลการศึกษาพบว่า สามารถกำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้มีดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชน 3) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี 4) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม 5) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

The objective of this research was to study the Development Strategies of Community Activities Based on Theory of Sufficiency Economy: A Case Study on Ban Sreesong Muang, Chaisathan sub-district, Sarapee district, Chiangmai province and the research data collection came from the in-depth interview 34 of stakeholders who were composed of municipal executive board, municipal clerk, staffs, and related persons on the development strategies. According to the qualitative study, it was found that Development Strategies of Community Activities Based on Theory of Sufficiency Economy were as the following, (1) the Development Strategies for quality of life, (2) the Development Strategies and the strengthening of community economy system, (3) the Development Strategies for preservation, restoration and promotion of culture and tradition, (4) the Development Strategies for natural resource and environmental preservation with participatory involvement , (5) the Development Strategies for the promotion of life style according to the self-sufficiency philosophy.

Keywords: Community Activities, Sufficiency Economy

e-mail address : koongking12@hotmail.com

¹นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

¹รองศาสตราจารย์ ดร. ผู้จัดทำบทความต้นฉบับ (Corresponding Author) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คำนำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี และได้ทรงเน้นย้ำแนวทางพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตลอดจนใช้ความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การป้องกันให้รอดพ้นจากวิกฤต และให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550:6)

รัฐบาลจึงมีนโยบายสนับสนุนให้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในทุกภาคส่วนของสังคม โดยกระทรวงมหาดไทยได้น้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ “อยู่ดี มีสุข” เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในระดับครอบครัวและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม และได้มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินงานพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ โดยจัดกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านให้เกิดระบบบริหารจัดการชุมชน เป็นการนำหมู่บ้านที่มีความพร้อมมีผลการปฏิบัติที่สำเร็จชัดเจนอยู่แล้ว มาเพิ่มเติมความสามารถในการเป็นต้นแบบสำหรับการขยายผลแนวทางวิถีปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชน เพื่อใช้เป็นสถานที่เรียนรู้สำคัญให้กับหมู่บ้านอื่น โดยมีการจัดระดับหมู่บ้านเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย “พออยู่ พอกิน” “อยู่ดี กินดี” และ “มั่งมี ศรีสุข” ซึ่งบ้านศรีสองเมือง ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหมู่บ้านที่ผ่านการประเมินเพื่อเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2554 ระดับ “พออยู่ พอกิน”

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษา บ้านศรีสองเมือง ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องให้เกิดการพึ่งตนเองและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน อีกทั้งเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ให้กับหมู่บ้านอื่นได้เริ่มต้นในการพัฒนาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะส่งผลต่อความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนในท้องถิ่น โดยมีประเด็นการการศึกษาที่ต้องหาคำตอบจากลักษณะการดำเนินกิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค/ข้อจำกัด และกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านศรีสองเมือง ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินกิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค/ข้อจำกัด ตลอดจนสามารถกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านศรีสองเมือง ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

อุปกรณ์และวิธีการ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือในการ

เก็บรวบรวมข้อมูล คือ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) โดยเป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วย ด้านการลดรายจ่าย ด้านการเพิ่มรายได้ ด้านการออม ด้านการดำรงชีวิต ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการเอื้ออาทร รวมทั้งข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยทำการศึกษาจากผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล กลุ่มอาชีพ และประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตหมู่บ้าน รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 คน ส่วนการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนางานกิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบ้านศรีสองเมือง ใช้การสนทนากลุ่มและการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ในเขตหมู่บ้านศรีสองเมือง ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบลไชยสถาน ปลัดเทศบาลตำบลไชยสถาน สมาชิกสภาเทศบาล ข้าราชการ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำ ชุมชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 13 คน โดยการวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาแนวทางกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนางานกิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบ้านศรีสองเมือง ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอรรถาธิบายและพรรณนาความ โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการประชุมเชิงปฏิบัติการ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ผลการทดลอง และวิจารณ์

จากการศึกษาการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนางานกิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านศรีสองเมือง ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ด้านการลดรายจ่าย ในระดับครัวเรือน ประชาชนปลูกพืชผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ไว้บริโภค หมักปุ๋ยชีวภาพและผลิตเครื่องอุปโภคใช้เอง การใช้จ่ายเงินจะลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ส่วนในระดับหมู่บ้าน มีร้านค้าชุมชนจำหน่ายสินค้าราคาประหยัด ด้านการเพิ่มรายได้ ในระดับครัวเรือน ประชาชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการทำอาชีพเสริม ส่วนในระดับหมู่บ้าน มีกลุ่มอาชีพจักสานเพียงอย่างเดียว ด้านการออม ในระดับครัวเรือน ประชาชนมีการออมทรัพย์ โดยเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ส่วนในระดับหมู่บ้าน ชุมชนได้จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ต่าง ๆ ขึ้น ด้านการดำรงชีวิต ในระดับครัวเรือน ประชาชนปฏิบัติตามหลักศาสนา สืบทอดวัฒนธรรม ประเพณี ปลอดภัยพอสุข จัดทำบัญชีครัวเรือน รู้จักพอประมาณ ส่วนในระดับหมู่บ้าน ชุมชนมีการจัดทำแผนชุมชน ยึดหลักประชาธิปไตยและการทำงานแบบมีส่วนร่วม ด้านการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับครัวเรือน มีการกำจัดขยะของเสียอย่างถูกวิธี ส่วนในระดับหมู่บ้าน มีการจัดระเบียบชุมชน ด้านการเอื้ออาทร ในระดับครัวเรือน ประชาชนได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มสวัสดิการต่าง ๆ และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ส่วนในระดับหมู่บ้าน ชุมชนได้จัดตั้งกลุ่มกองทุนสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อนำเงินรายได้มาเป็นสวัสดิการให้กับชุมชน แต่ชุมชนขาดความสามัคคี มีการแตกแยกออกเป็นสองฝ่าย จากผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร สุปัญญา (2550) พบว่า การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริงในระดับครอบครัว โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการลด ละ เลิกอบายมุข ด้านการออม และด้านเกษตรยั่งยืน ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่วน

ในระดับชุมชน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านวิสาหกิจชุมชน เช่นเดียวกับ เสรี พงศ์พิศ (2550) ที่ว่า เศรษฐกิจชุมชนแบบพอเพียงในระดับครอบครัวมีตัวอย่างคือ การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ สมุนไพรไว้กินเองใช้เอง หมักน้ำปลากินเอง ทำแชมพูใช้เอง เป็นต้น โดยมีลักษณะการจัดการคือ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ออม ดูแลสุขภาพ และแผนชีวิต ส่วนเศรษฐกิจชุมชนแบบพอเพียงในระดับชุมชนและเครือข่ายมีตัวอย่างคือ การผลิตเพื่อบริโภคในชุมชนและเครือข่าย เช่น กลุ่มออมทรัพย์ เป็นต้น โดยมีลักษณะการจัดการคือ ระบบวิสาหกิจชุมชน ระบบออม-ทุน ระบบสุขภาพชุมชน และระบบสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ (2550) ที่ว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในระดับชุมชน คือสมาชิกสามารถนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาขยายผลในทางปฏิบัติไปสู่ระดับชุมชนได้ รวมกลุ่มทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยอาศัยภูมิปัญญาและความสามารถที่ตนมีอยู่เป็นพื้นฐานประกอบการดำเนินชีวิต มีความช่วยเหลือแบ่งปันกัน จนเป็นพื้นฐานให้เกิดการรวมกลุ่มในสังคม สร้างเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างกันต่อไป ดังนั้น สิ่งที่จะต้องดำเนินการต่อไปคือให้ประชาชนมีการรวมกลุ่มทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมากยิ่งขึ้น โดยนำความรู้ต่าง ๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้กันภายในชุมชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สร้างความรู้ความเข้าใจ และรวมกลุ่มจัดกิจกรรมที่จะสร้างอาชีพเสริม ตลอดจนศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการศึกษาพบว่าบ้านศรีสองเมือง มีจุดแข็ง (Strengths) คือ เป็นพื้นที่ที่มีวัดที่เก่าแก่และโบราณวัตถุในหมู่บ้าน มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ มีสถานเอนกมัย ร้านค้าชุมชน และแหล่งเงินทุนภายในหมู่บ้าน มีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้เฉพาะด้านต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านจักสาน จุดอ่อน (Weaknesses) คือ ขาดผู้นำในการรวมกลุ่มอาชีพ ขาดการพัฒนาในการบริหารจัดการกลุ่ม ไม่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายประชาชนในหมู่บ้านไม่มีอาชีพเสริม มีปัญหาหนี้สินและที่ดินทำกิน ปัญหาการว่างงาน ประชาชนส่วนใหญ่ออกไปทำงานนอกบ้านทำให้ขาดการมีส่วนร่วม การรวมกลุ่มทำได้ยาก และภายในชุมชนขาดความสามัคคี โอกาส (Opportunities) คือ เป็นหมู่บ้านที่มีทำเลที่ตั้งใกล้ตัวเมืองเชียงใหม่ เส้นทางคมนาคมสะดวก และมีหน่วยงานภาครัฐคอยสนับสนุน ทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณ และอุปสรรค/ข้อจำกัด (Threats) คือ เป็นพื้นที่ใกล้ตัวเมืองเชียงใหม่ ทำให้ได้รับผลกระทบจากชุมชนเมือง เช่น ปัญหาน้ำเสีย มลภาวะเป็นพิษ ชยะ และผลจากการขยายตัวของสังคมเมือง ทำให้วิถีชีวิตของประชาชนเปลี่ยนไป ขาดความสัมพันธ์กันภายในชุมชน นอกจากนี้ยังมีประชากรแฝงมากทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาทั้งปัญหาสังคมและปัญหาอาชญากรรม

การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพชีวิต โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี ทั้งทางร่างกายและจิตใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชนในการดูแลซึ่งกันและกัน 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชน โดยการส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ส่งเสริมการกระจายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนไปสู่ตลาดอื่น และพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของกลุ่มอาชีพ ในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างยั่งยืน 3) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี โดยการสนับสนุนและส่งเสริม

กิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และส่งเสริมฟื้นฟูองค์ความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชุมชนของท้องถิ่น 4) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม โดยการเสริมสร้างจิตสำนึกและทัศนคติที่ดีให้กับชุมชน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาสภาพแวดล้อมในชุมชนให้น่าอยู่ และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยการกำจัดและลดปริมาณขยะในชุมชน 5) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการเสริมสร้างให้ครัวเรือนมีการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการรวมกลุ่มกัน เพื่อนำความรู้ต่าง ๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้กันภายในชุมชน และพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงจากแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

สรุป

จากผลการศึกษาถึงลักษณะการดำเนินกิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บ้านศรีสองเมือง ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีการดำเนินกิจกรรมครบทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการลดรายจ่าย ด้านการเพิ่มรายได้ ด้านการออม ด้านการดำรงชีวิต ด้านการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการเอื้ออาทร ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ทำให้ประชาชนรู้จักพึ่งตนเองด้วยการร่วมกันทำกิจกรรมในด้านต่าง ๆ มีการดำเนินชีวิตด้วยการเดินทางสายกลางไม่เบียดเบียนผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม และมีการรวมกลุ่มกันกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่นั้นยังไม่เป็นการเฉพาะเจาะจงลงไปในแต่ละด้าน และยังไม่มีความหลากหลายของกิจกรรม เนื่องจากการปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่ทุกครัวเรือนทำเป็นประจำอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่มีกิจกรรมการรวมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ทำให้ประชาชนไม่มีอาชีพและรายได้เสริมมาจุนเจือครอบครัว ขาดทักษะในการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี ไม่มีกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การพูดคุย แลกเปลี่ยนปรึกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ส่งผลให้คนในชุมชนขาดความรักสามัคคี นอกจากนี้ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งหากมีการสนับสนุนให้ประชาชนมีกิจกรรมส่งเสริมรายได้ลดรายจ่ายในครัวเรือนและชุมชน ประชาชนรวมกลุ่มจัดทำกิจกรรมที่จะสร้างอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างความรู้ความเข้าใจกัน ก็จะส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพที่เพียงพอที่จะพึ่งพาตนเอง และสามารถยกระดับคุณภาพความเป็นอยู่ได้ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการกลไกในการขับเคลื่อนกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มความสามารถของประชาชนและศักยภาพของชุมชน โดยดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์การพัฒนากิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้กรอบของความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พร้อมด้วยเงื่อนไข ความรู้และคุณธรรม ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชน ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม และยุทธศาสตร์ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะ

กิจกรรมชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บ้านศรีสองเมือง ในระดับหมู่บ้าน ไม่มีกิจกรรมการรวมกลุ่มอาชีพ ซึ่งทำให้ประชาชนไม่มีอาชีพและรายได้เสริมมาจุนเจือครอบครัว ขาดทักษะในการบริหารจัดการ

กลุ่มที่ดี ไม่มีกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การพูดคุย แลกเปลี่ยน ปรัชญาหรือในเรื่องต่าง ๆ ส่งผลให้คนในชุมชนขาดความรักสามัคคี นอกจากนี้ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งหากมีการสนับสนุนให้ประชาชนมีกิจกรรมส่งเสริมรายได้ลดรายจ่ายในครัวเรือนและชุมชน ประชาชนรวมกลุ่มจัดทำกิจกรรมที่จะสร้างอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างความรู้ความเข้าใจกัน ก็จะส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพที่เพียงพอที่จะพึ่งพาตนเอง และสามารถยกระดับคุณภาพความเป็นอยู่ได้ จึงเห็นควรนำเสนอให้ บ้านศรีสองเมือง นำไปพิจารณากำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนากิจกรรมชุมชน ในระดับอำเภอ ได้แก่ แผนชุมชนของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสารภี และในระดับตำบล ได้แก่ แผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลไชยสถาน เพื่อที่หน่วยงานภาครัฐนำไปกำหนดเป็นภารกิจที่จะ ให้ความช่วยเหลือหรือให้การสนับสนุนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ เงินภาษีทุกบาททุกสตางค์ของพี่น้องประชาชนตำบลไชยสถานทุกท่าน และท่านนายกบุญไสด สมมณุษย์ นายกเทศมนตรีตำบลไชยสถาน ที่ได้อนุมัติทุนการศึกษาให้แก่ข้าพเจ้าในครั้งนี้ จนสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดีตามวัตถุประสงค์

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการอำนวยการเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงมหาดไทย. 2549. **หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตัวอย่าง 4 ภาค เพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2549-2551**. โรงพิมพ์อาสาสมัครชาตินิแดน, กรุงเทพฯ

ประภาพร สุปัญญา. 2549. **การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริงของแกนนำหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. 2552. **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ แนวทางสู่การศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ**. : ดี.เค.ปริ้นติ้งเว็ลด์, สมุทรปราการ.

เสรี พงศ์พิศ. 2550. **แผนชีวิตเศรษฐกิจชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 5. เจริญวิทย์การพิมพ์, กรุงเทพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์ 21 เซ็นจูรี่, กรุงเทพฯ.

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2550. **เอกสารแนวทางการบริหารเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะและสังคม**. กรุงเทพฯ.